

Detta är ett svar från SBU:s Upplysningstjänst 5 september 2012. SBU:s Upplysningstjänst svarar på avgränsade medicinska frågor. Svaret bygger inte på en systematisk litteraturoversikt, varför resultaten av litteratursökningen kan vara ofullständiga. Kvaliteten på ingående studier har inte bedömts. Detta svar har tagits fram av SBU:s kansli och har inte granskats av SBU:s råd eller nämnd. Detta svar är granskat av professor Niklas Långström, Centrum för Våldsprevention, Karolinska Institutet.

Behandling av män som utövar våld i nära relationer

Våld i nära relationer inkluderar alla typer av våld som kan förekomma mellan närstående. Den vanligaste formen av våld i nära relationer utövas av en man mot en kvinna som han har eller har haft ett förhållande med. I Sverige polisanmäldes 2011 över 12 000 fall av misshandel av kvinnor över 18 år där kvinnan var i en nära relation med förövaren. Det finns idag uppemot 50 olika aktörer som bedriver mer eller mindre systematiserad och väl underbyggd behandling för personer som utövat våld i nära relationer i Sverige. Exempel på sådana behandlingar är IDAP (Integrated Domestic Abuse Programme) inom kriminalvården, ATV mottagningar (Alternativ till våld) och mansmottagningar mot våld. Det förekommer både enskild behandling, gruppbehandling samt parterapi.

Fråga

Vad finns det för forskningsresultat rörande psykoterapeutiska behandlingar av män som utövar våld i nära relationer?

Sammanfattning

Då frågan är omfattande har Upplysningstjänsten fokuserat på behandling av personer som utövar fysiskt våld inom en parrelation. Vidare har vi inte inkluderat studier som enbart undersöker grupperna som dömts till psykoterapeutisk vård, eller med underliggande psykisk ohälsa.

Upplysningstjänsten har identifierat fem systematiska översikter. I tre av dessa studeras behandling med kognitiv beteendeterapi (KBT) eller terapi enligt "Duluthmodellen" enskilt eller i grupp. I en av dessa tre undersöks även effekten av parterapi. I den ena av de övriga två översikterna studeras effekten av motiverande samtal och den sista har inga tydliga inklusionskriterier. Majoriteten av de primärstudier som ingår i de systematiska översikterna har flera brister, bland annat gällande adekvata kontrollgrupper och blindning.

Upplysningstjänsten har härutöver identifierat fem randomiserade kontrollerade eller kvasiexperimentella studier, som tar upp andra behandlingsmetoder än de som ingår i de systematiska översikterna, alternativt är de publicerade senare än de systematiska översikterna. Studierna undersöker effekten av en eller flera av följande behandlingsmetoder; KBT, motiverande samtal, föräldra-barn samspelsterapi samt emotionellt fokuserad terapi. Vidare identifierades en rapport från kriminalvården och en från Socialstyrelsen som beskriver studier från Sverige.

Sammantaget finns få väl designade studier där KBT undersöks, eller terapi enligt Duluthmodellen för män som fysiskt misshandlat sin kvinnliga partner och det är osäkert vilken effekt dessa metoder har. Författarnas slutsatser finns att läsa i Tabell 1 och Tabell 2.

Bakgrund

Våld i nära relationer inkluderar alla typer av våld som kan förekomma mellan närstående i såväl heterosexuella som samkönade relationer, mellan syskon, föräldrar och barn samt andra familje- och släktrelationer. Den vanligaste formen av våld i en nära relation utövas av en man mot en kvinna som han har eller har haft ett förhållande med. När det gäller polisanmälda fall år 2009 var över 90 procent av de misstänkta gärningspersonerna män. Flera undersökningar har genomförts för att kartlägga kvinnors utsatthet för våld i nära relationer i Sverige. En svensk studie från 2001 visar att 28 procent av kvinnorna i Sverige har erfarenheter av att en make/sambo utsatt dem för fysiskt våld. Enligt Brottsförebyggande rådets (BRÅ) statistik från år 2011 polisanmäldes 27 972 fall av misshandel av kvinnor över 18 år och i 12 471 av fallen hade kvinnan en nära relation med förövaren. En stor andel våldsutsatta anmäler dock aldrig de övergrepp som de utsatts för i den nära relationen, vilket innebär att mörkertalet är stort. Omkring 80 procent av våldet mot kvinnor i nära relationer kommer aldrig till polisens kännedom [1].

Det finns en rad exempel på behandlingsinsatser i Sverige. Enligt en kartläggning av arbete med våldsutövande män i Sverige fanns det 2006 drygt 50 verksamheter som arbetade med män som utövar våld mot kvinnor i nära relationer [2,3].

En av de tydligaste inspirationskällorna för arbetet med våldsutövande män i Sverige är den modell som vuxit fram vid stiftelsen Alternativ til vold i Norge (ATV). ATV startade som ett försöksprojekt i Oslo 1987. Utgångspunkten var kvinnoforskningens synliggörande av problemet mäns våld mot kvinnor och inspirationen hämtades bland annat från så kallade profeministiska metoder för att förmå män att sluta använda våld mot kvinnor [2].

En annan modell som haft relativt stort inflytande i Sverige kommer från den kanadensiska mottagningen Center for Violence Intervention and Research i Montreal i Kanada. Gruppinterventionen på Manscentrum i Stockholm är ett exempel på behandling som hämtat inspiration från denna modell. Interventionen är en form av gruppterapi där det inte finns ett i förväg uppgjort schema. Tanken är att de situationer och frågeställningar som för tillfället är mest aktuella i gruppdeltagarnas liv ska vara utgångspunkten för det som diskuteras. Avsikten är att försöka skapa engagemang hos deltagarna, öka deras ansvar för varandra och minska beroendet av gruppledarna [2].

Ytterligare ett program utvecklades i Duluth i USA på 1980-talet, Domestic Abuse Intervention Project. En central del i Duluthmodellen är en beskrivning av beteendet hos män som använder våld mot kvinnor i nära relationer, det så kallade "makt- och kontrollhjulet". Hjulet illustrerar att fysiskt och sexuellt våld inte behöver vara isolerade handlingar eller tillfälliga utbrott av besvikelse utan kan vara del av en större helhet. För att bryta detta beteendemönster utvecklades jämställdhetshjulet som ligger till grund för interventionen för att få män att sluta använda våld [2].

En annan typ av insats är arbete med par. Internationellt sett finns flera olika exempel på utvärderade modeller för såväl enskilda parsamtal som parsamtal i grupp [2].

Kognitiv beteendeterapi (KBT) är en psykologisk behandling eller psykoterapi med rötter i både kognitiv terapi och beteendeterapi. Metoderna kompletterar varandra när det gäller teori, problemanalys och behandlingstekniker. Kognitiv beteendeterapi innebär att man arbetar med att

förändra tankar, känslor och handlingsmönster som inte är välfungerande och därför leder till lidande hos klienten och/eller omgivningen [4].

I både gruppmodeller och vid individuella insatser är motivationsarbete centralt. Det går bland annat ut på att mannen ska börja reflektera kring och inse att han har ett problem som han behöver ta eget ansvar för. För att mannen ska stanna kvar i ett visst program kan det ibland vara nödvändigt med ett systematiskt motivationsarbete parallellt med programmet.

Avgränsningar

Då frågan är omfattande har Upplysningstjänsten fokuserat på behandling av personer som utövar fysiskt våld inom en parrelation. Upplysningstjänsten har endast tittat på systematiska översikter, randomiserade kontrollerade studier samt kvasi-randomiserade kontrollerade studier. Då det finns många systematiska översikter inom området har vi bara tagit med studier publicerade efter år 2000 i svaret. Vi har inte inkluderat studier som enbart studerat personer som dömts till psykoterapeutisk vård, eller med underliggande psykisk ohälsa. Dessa undergrupper finns dock ofta representerade i de inkluderade studierna. Vi har inkluderat svenska studier även om de inte faller inom ramen för avgränsningarna ovan.

Resultat

Upplysningstjänstens litteratursökning har totalt genererat 1413 träffar. Abstrakten har genomlästs, varefter 20 artiklar togs fram och studerades i fulltext och 11 studier ingår i svaret. De artiklar som inte ingår i svaret har exkluderats på grund av studiedesign, språk (se avsnittet ”Avgränsningar”) eller för att de inte har varit relevanta för frågeställningen.

Vi har hittat flera systematiska översikter från år 2001–2011 (Tabell 1). Enskilda randomiserade kontrollerade studier eller kvasiexperimentella studier har också inkluderats om de tog upp andra behandlingsmetoder än de som studerats i de systematiska översikterna, alternativt att de tog upp KBT och var publicerade efter 2011, eller fokuserande parterapi eller motiverande samtal och var publicerade efter 2009. Inga studier identifierades som undersökt behandling av kvinnor som brukar våld i nära relationer.

Systematiska översikter

Upplysningstjänsten har identifierat fem systematiska översikter som studerar behandling av män som utövar våld i nära relationer publicerade efter år 2000 (Tabell 1). Översikterna tar upp en eller flera av följande behandlingsmetoder: KBT, terapi enligt Duluth-modellen, motiverande samtal samt parterapi. (Tabell 2). Terapi enligt Duluthmodellen slås i vissa översikter ihop med KBT-behandling medan de i andra översikter behandlas som separata terapimetoder. Det förekommer att översikterna inkluderar samma primärstudier.

I Cochranerapporten från 2011 [5], undersöks effekten av kognitiv beteendeterapi¹ på män som utövat fysiskt våld mot sin kvinnliga partner. Man inkluderar enbart randomiserade kontrollerade studier. Översikten baserar sig på sökningar fram till och med december 2009/januari 2010. Totalt inkluderas sex studier i översikten. Fyra av dessa undersöker effekten av KBT jämfört med ingen behandling, medan två studier jämför KBT med annan form av terapi. Författarna presenterar en metaanalys över det primära utfallsmåttet; nytt fysiskt våld mot fru/partner mellan grupperna som fått KBT respektive ingen behandling. De studier som ingår i översikten har

¹ Inkluderar individuell terapi, gruppterapi och terapi enligt Duluthmodellen.

kvalitetsgranskats och många av dessa studier har enligt författarna flera brister, framförallt när det gäller blindningsförfarandet.

I översikten av Stover och medarbetare från 2009 [6] undersöks både behandling av våldsutövaren, interventioner för de drabbade offren, behandling av par samt av barn som bevittnat våld i hemmet. Inklusionskriterier är randomiserade kontrollerade studier som inkluderar minst 20 patienter per interventionsgrupp. Totalt inkluderas sju studier av behandling för våldsutövare i översikten. Två av dessa undersöker effekten av terapi enligt Duluthmodellen, tre effekten av KBT och ytterligare två effekten av att männen arresterats. För att studera effekten av parterapi för att minska våld i nära relationer inkluderas fem studier. De inkluderade studierna kvalitetsgranskas inte.

I översikten av McMurray och medarbetare från år 2009 [7] undersöks effekten av motiverande samtal på brottsdömda. I översikten inkluderas inte enbart personer dömda för att ha utövat våld i nära relationer utan även personer dömda för andra typer av brott². Totalt hittar man tre studier som undersöker effekten hos personer dömda för våld i nära relationer. Endast en av dessa utvärderar effekten av behandlingen på återfall i våld i nära relation, medan de andra två tittar på utfallen motivation att förändras samt att stanna i och engagera sig i behandlingen.

I översikten av Babcock och medarbetare från 2004 [8] undersöks effekten av olika kognitiva beteendeterapier, samt andra typer av terapier på våldsutövare. Översikten inkluderar 22 randomiserade kontrollerade samt kvasi-randomiserade kontrollerade studier³ och en metaanalys utförs. De ingående artiklarna kvalitetsgranskas.

I översikten av Wathen och medarbetare från 2003 [9] utvärderas effekten av olika interventioner som husläkare kan remittera patienter till för kvinnor som utsatts för våld, våldsutövare och par. Totalt identifieras tio primärstudier och en systematisk översikt. Studierna kvalitetsgranskas och endast en primärstudie [10] uppfyller kraven för god kvalitet⁴. Översikten har inga tydliga inklusions- och exklusionskriterier. Utfallsmåtten skiljer sig åt mellan primärstudierna.

² Personer dömda för missbruksproblem eller för att ha kört bil alkoholpåverkade.

³ Dessa studier har ingen egentlig randomiserad kontrollgrupp, till exempel jämförs de som fullföljde programmet med dem som inte gjorde det eller med en matchad grupp som ej fått behandling.

⁴ Denna studie ingår också i översikterna av Smedslund et al., Babcock et al. samt Stover et al.

Tabell 1. Systematiska översikter.

Författare (År) Land [Ref] Inkluderade studier	Intervention	Utfallsmått	Författarnas slutsatser
<p>Smedslund Cochrane (2011) [5] RCT: 6</p>	<p>KBT (inklusive terapi enligt Duluthmodellen)</p>	<p>Effekt Primärt utfallsmått: Återfall i partnervåld</p> <p>Sekundära utfallsmått: Ökat självförtroende, minskad droganvändning ökad aggressionskontroll</p>	<p>“The research evidence is insufficient to draw conclusions about the effectiveness of cognitive behavioural interventions for physically abusive men in reducing or eliminating male violence against female partners. This does not mean that there is evidence for no effect. We simply do not know whether the interventions help, whether they have no effect, or whether they are harmful.”</p>
<p>Stover (2009) USA [6] RCT: 5</p>	<p>KBT i grupp/ Gruppterapi enligt Duluthmodellen</p> <p>Parterapi</p>	<p>Effekt Återfall i partnervåld Baserat på uppgifter från offer och/eller polisrapporter</p>	<p>”Group treatments for IPV batterers have meager effects on the cycle of violence, with most studies demonstrating no or minimal impact above that of mandatory arrest alone.”</p> <p>“The studies reviewed in this section provide preliminary data to support the efficacy of BCT and multigroup couples interventions for IPV for perpetrators of violence struggling with alcohol and substance use disorder.”</p>

Författare (År) Land [Ref] Inkluderade studier	Intervention	Utfallsmått	Författarnas slutsatser
<p>McMurrans (2009) Storbritannien [7]</p> <p>RCT: 1</p>	<p>Motiverande samtal</p>	<p>Effekt Återfall i partnervåld</p>	<p>“The MI group showed more acceptance of blame and more improvement of stage of change, but there was no significant difference between groups on violence, although this was attributed to a floor effect.”</p>
<p>Babcock (2004) USA [8]</p> <p>RCT: 5 Kvasi-randomiserade⁵: 17</p>	<p>KBT</p> <p>Terapi enligt Duluthmodellen</p> <p>Övriga terapier</p>	<p>Effekt Återfall i partnervåld Baserat på uppgifter från offer och/eller polisrapporter</p>	<p>“Regardless of reporting method, study design, and type of treatment, the effect on recidivism rates remains in the small range. In the best case scenario, using quasi-experimental designs based on partner report, the effect size is $d=0.34$ indicating that treated offenders showed a one-third standard deviation in improvement in recidivism as compared to nontreated batterers.”</p>

⁵ Dessa studier har ingen egentlig randomiserad kontrollgrupp, till exempel jämförs de som fullföljde programmet med dem som inte gjorde det eller med en matchad grupp som ej fått behandling.

Författare (År) Land [Ref] Inkluderade studier	Intervention	Utfallsmått	Författarnas slutsatser
<p>Wathen (2003) Kanada [9]</p> <p>RCT/ kontrollerade studier: 6 kohort: 4 SÖ: 1</p>	<p>Interventioner som motverkar våld mot kvinnor</p>	<p>Effekt Återfall i partnervåld</p>	<p>” Of the 10 individual studies, only 1 was given a quality rating of good. While several of the studies rated poor or fair reported some evidence of effectiveness for interventions aimed at batterers and/or couples, the study of good quality concluded that 3 types of interventions were not effective in reducing subsequent violence against women.”</p>

BCT = Behavioral Couples Therapy (Beteendeterapi för par); IPV = Intimate Partner Violence (Våld i nära relationer); KBT = Kognitiv beteende terapi; MI = Motivational interviewing (Motiverande samtal); RCT = Randomiserad kontrollerad studie; SÖ = Systematisk översikt

Kontrollerade primärstudier

Upplysningstjänsten har identifierat två randomiserade kontrollerade studier samt en icke-randomiserad kontrollerad studie av psykoterapeutisk behandling för personer som utövar våld mot närstående (Tabell 2), som alla publicerats efter datum för sökningarna i de systematiska översikterna där respektive behandlingsmetod tas upp. I en av dessa studier från 2012 [11] undersöks effekten av KBT hos män som frivilligt sökt behandling. I ytterligare en RCT undersöks effekten av KBT [12] jämfört med motiverande samtal hos partnervåldsdömda som även dömts till att delta i behandling. I en studie från 2011 [13] undersöks behandling med emotionellt fokuserad terapi för fängslade personer som dock inte dömts till behandling utan deltog frivilligt. I studien använder man sig av nitton olika variabler (bland annat längd på fängelsedom och allvarlighetsgraden i de brott de dömts för) för att hitta en så bra matchning som möjligt ibland kontrollpatienterna.

Behandlingsmetoden, ”parent child interaction therapy”, tas inte upp i någon systematisk översikt men två primärstudier har identifierats (Tabell 2). I den första studien [14] från 2004 undersöker man effekten av denna behandling för att minska föräldrars fysiska våld mot barn. I den andra studien, beskriven i en avhandling från 2010 [15], utvärderas även effekten på våld mot partner.

Studier från Sverige

Upplysningstjänsten har också identifierat två svenska studier. I en rapport från kriminalvården från år 2011 (Tabell 2), utvärderar man ”Integrated Domestic Abuse Programme” IDAP [16]. IDAP, såsom det används inom svensk kriminalvård, är utvecklat i samarbete med kriminalvården i England och Wales men har sin grund i Duluthmodellen. Studien är en retrospektiv kontrollerad studie som inkluderar 340 patienter som får behandling och 452 patienter i kontrollgruppen. Personer som ingår i studien är dömda för relationsbrott.

Socialstyrelsen publicerade år 2010 en rapport (Tabell 2) där man utvärderar behandling av män som utövar psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld, alternativt systematiskt hot om våld, mot partner [17]. Totalt inkluderas 188 patienter. Efter uppföljningsperioden på ett år återstår 140 patienter. Patienterna randomiseras inte till behandling. I denna rapport delas sju behandlingsverksamheter in i tre typer: Alternativ till våld (ATV) (två verksamheter), kris- eller manscentrum (fyra verksamheter) och Utväg (en verksamhet). Ingen kontrollgrupp finns att tillgå. En åttonde verksamhet, Fridborg i Norrköping, inkluderar för få patienter⁶ för att ingå som en fjärde behandlingstyp. Dessa patienter ingår dock i de sammantagna resultaten för alla verksamheter. Senare i rapporten framhåller man dock att skillnaderna mellan dessa tre behandlingsmetoder är små.

Tabell 2. Primärstudier som inte inkluderats i systematiska översikter i Tabell 1.

Författare (År) Land [Ref] Studiedesign	Intervention och kontroll	Antal patienter Utfallsmått	Författarnas slutsatser
Palmstierna (2012) Norge [11] RCT	Intervention KBT i grupp Kontroll Ingen behandling (patienterna stod på väntelista för att få behandling)	37 patienter Effekt Återfall i partnervåld	”All kinds of self-reported partner related violence were significantly reduced by treatment, but being on a waiting list for 4 months did not reduce violent behaviour compared with those immediately receiving treatment. The results indicate that the group treatment had an effect in itself beyond the wish and intention from the men to reduce their partner violence.”

⁶ Enbart sex patienter.

Författare (År) Land [Ref] Studiedesign	Intervention och kontroll	Antal patienter Utfallsmått	Författarnas slutsatser
<p>Pascual-Leone (2011) Kanada [13]</p> <p>Prospektiv Kontrollerad studie</p>	<p>Intervention Emotionellt fokuserad terapi</p> <p>Kontroll Ingen behandling</p>	<p>66 patienter 184 kontrollpatienter</p> <p>Effekt Återfall i partnervåld</p>	<p>”Furthermore, at six points of measurement across the 3-year study, recidivism rates for the treatment group were consistently between one- and two-thirds less than those of the weight-matched controls even after the effects faded out of statistical significance.”</p>
<p>Kriminalvården (2011) Sverige [16]</p> <p>Retrospektiv Kontrollerad studie</p>	<p>Intervention IDAP</p> <p>Kontroll Ingen behandling</p>	<p>340 patienter 452 kontrollpatienter</p> <p>Effekt Återfall i; Något brott Våldsbrott inklusive partnervåld Relationsbrott</p>	<p>“Sammanfattningsvis kan sägas att programmet IDAP så som det används inom svensk kriminalvård verkar ha en viss, men inte statistiskt säkerställd, brottsreducerande effekt som är tydligast för de klienter som genomgår samtliga nio programmoduler.”</p>
<p>Socialstyrelsen (2010) Sverige [17]</p> <p>Prospektiv Icke Kontrollerad studie</p>	<p>Intervention Alternativ till våld</p> <p>Kris- eller manscentrum</p> <p>Utväg</p>	<p>188 patienter</p> <p>Effekt Primärt utfallsmått: Återfall i partnervåld</p> <p>Sekundära utfallsmått: Psykisk ohälsa, syn på livssituationen, alkohol och drogkonsumtion, hur nöjd mannen/kvinnan var med behandlingen/ partnerkontakten</p>	<p>“Resultaten talar tydligt för att människans våld minskade på kort sikt.”</p> <p>”Förbättringarna gällde alla tre grupperna av verksamheter (ATV, kriscentrum och Utväg). Det gör det svårt att avgöra om förbättringarna berodde på behandlingen eller inte.”</p>

Författare (År) Land [Ref] Studiedesign	Intervention och kontroll	Antal patienter Utfallsmått	Författarnas slutsatser
Alexander (2010) USA [12] RCT	Intervention Motiverande samtal Kontroll KBT	528 patienter Effekt Primärt utfallsmått: Återfall i partnervåld rapporterat av våldsutövaren Sekundärt utfallsmått: Återfall i partnervåld rapporterat av partnern	”The SOCMI curriculum led to significant reductions in female partners’ reports of physical aggression at follow-up, but not to changes in self-reported aggression. Men who were initially less ready to change benefited more from the SOCMI approach while men who were more ready to change benefited more from the CBTGR approach.”
Foley (2010) USA [15] RCT	Intervention Föräldra-barn samspelsterapi i grupp (PCIT) Kontroll Standard-behandling (TAU)	49 föräldrar-barn-par Effekt Våldsutövande mot barn eller partner	”Preliminary findings suggest that PCIT is more effective than TAU at decreasing parental stress and negative child and caregiver behaviors, while also increasing positive child and caregiver behaviors. Unfortunately, results regarding PCIT’s effectiveness at reducing recurrences of child abuse and decreasing IPV are less clear.”
Chaffin (2004) USA [14] RCT	Intervention Föräldra-barn samspelsterapi Föräldra-barn samspelsterapi och motiverande förstärkning Kontroll Standard-behandling (TAU)	110 föräldrar-barn-par Effekt Våldsutövande mot barn	”At a median follow-up of 850 days, 19% of parents assigned to PICT had a re-report for physical abuse compared with 49% of parents assigned to the standard community group. Additional enhanced services did not improve the efficacy of PCIT.”

ATV = Alternativ till våld; CBTGR = Cognitive Behavioral Therapy Gender Reeducation (Kognitiv beteende-terapi); IDAP = Integrated Domestic Abuse Programme; IPV = Intimate

Partner Violence (Våld i nära relationer); PCIT = Parent-Child Interaction Therapy (Föräldrabarnsamspelsterapi); RCT = Randomiserad kontrollerad studie; SOCMI = Stages-Of-Change Motivational Interviewing (Motiverande samtal); TAU = Treatment As Usual (Standard behandling)

Projektgrupp

Detta svar är sammanställt av Christel Hellberg, Jessica Dagerhamn och Jan Liliemark vid SBU. Svaret är granskat av professor Niklas Långström, Centrum för Våldsprevention, Karolinska Institutet.

Litteratursökning

Pubmed via NLM 120424		
Våld i nära relationer		
	Söktermer	Antal ref
Population		
1.	"Domestic Violence"[Mesh:NoExp] OR "Spouse Abuse"[Mesh] OR (Abuse AND Spous*)[Title/Abstract] OR (Abuse AND partner)[Title/Abstract] OR (Abuse AND wife)[Title/Abstract] OR (domestic AND violence)[Title/Abstract] OR (family AND violence)[Title/Abstract]	13034
Intervention		
2.	"Psychotherapy"[Mesh] OR ((group OR behaviour OR Cognitive OR Conditioning OR social OR supportive) AND (psychotherap* OR therap* OR training OR approach* OR counsel* OR rehabilitation OR support OR intervention OR assessment OR modification*)) [Title/Abstract] OR (psychotherapy OR psychoeducation OR psychodynamic OR psychoanalysis OR psychosocial OR logotherapy OR psychotherapies) [Title/Abstract]	2268418
Publication type		
3.	"randomized controlled trial"[Title/Abstract] OR "randomized controlled trial"[Publication Type] OR "random"[Title/Abstract] OR "randomly"[Title/Abstract] OR "randomised"[Title/Abstract] OR	933664

	"randomized"[Title/Abstract] OR "systematic review"[Title/Abstract] OR systematic*[Title/Abstract] OR systematic[sb]	
Final		
4.	1 AND 2 AND 3	795

CRD 120426		
Våld i nära relationer		
	Söktermer	Antal ref
Population		
1.	MeSH DESCRIPTOR Domestic Violence OR MeSH DESCRIPTOR Spouse Abuse EXPLODE ALL TREES OR (Abuse AND Spous*)[Title] OR (Abuse AND partner)[Title] OR (Abuse AND wife)[Title] OR (domestic AND violence)[Title] OR (family AND violence)[Title]	31
Intervention		
2.	MeSH DESCRIPTOR Psychotherapy, Rational-Emotive EXPLODE ALL TREES OR MeSH DESCRIPTOR Cognitive Therapy EXPLODE ALL TREES OR MeSH DESCRIPTOR Electroconvulsive Therapy EXPLODE ALL TREES OR MeSH DESCRIPTOR Imagery (Psychotherapy) EXPLODE ALL TREES OR MeSH DESCRIPTOR Psychotherapy EXPLODE ALL TREES OR MeSH DESCRIPTOR Psychotherapy, Brief EXPLODE ALL TREES OR	1578

	<p>MeSH DESCRIPTOR Psychotherapy, Group EXPLODE ALL TREES</p> <p>OR</p> <p>MeSH DESCRIPTOR Psychotherapy, Multiple EXPLODE ALL TREES</p> <p>OR</p> <p>MeSH DESCRIPTOR Psychotherapy, Rational-Emotive EXPLODE ALL TREES</p> <p>OR</p> <p>((group OR behaviour OR Cognitive OR Conditioning OR social OR supportive) AND (psychotherap* OR therap* OR training OR approach* OR counsel* OR rehabilitation OR support OR intervention OR assessment OR modification*)) [Title]</p> <p>OR</p> <p>(psychotherapy OR psychoeducation OR psychodynamic OR psychoanalysis OR psychosocial OR logotherapy OR psychotherapies) [Title]</p>	
Final		
3.	1 AND 2	6

Cochrane 120425		
Våld i nära relationer		
	Söktermer	Antal ref
Population		
1.	<p>"Domestic Violence"[Mesh:NoExp] or "Spouse Abuse"[Mesh]</p> <p>OR</p> <p>(Abuse AND Spous*):ti,ab,kw or (Abuse AND partner):ti,ab,kw or (Abuse AND wife):ti,ab,kw or (domestic AND violence):ti,ab,kw or (family AND violence):ti,ab,kw</p>	478
Intervention		
2.	<p>"Psychotherapy"[Mesh]</p> <p>OR</p> <p>(group OR behavior OR Cognitive OR Conditioning OR social OR supportive):ti,ab,kw and (psychotherap* OR therap* OR training OR approach* OR counsel* OR rehabilitation OR support OR intervention OR assessment OR modification*):ti,ab,kw</p> <p>OR</p> <p>(psychotherapy OR psychoeducation OR psychodynamic OR psychoanalysis OR psychosocial OR logotherapy OR psychotherapies):ti,ab,kw</p>	236737

Final		
3.	1 AND 2 AND 3	CDSR: 40 DARE:6 HTA:1 NHS EED:2

Psycinfo via EBSCO 120423		
Våld i nära relationer		
	Söktermer	Antal ref
Population		
1.	TI (Abuse AND Spous*) OR TI (Abuse AND partner) OR TI (Abuse AND wife) OR TI (domestic AND violence) OR TI (family AND violence) OR AB (Abuse AND Spous*) OR AB (Abuse AND partner) OR AB (Abuse AND wife) OR AB (domestic AND violence) OR AB (family AND violence)	41398
Intervention		
2.	((AB group OR AB behavior OR AB Cognitive OR AB Conditioning OR AB social OR AB supportive) OR (TI group OR TI behavior OR TI Cognitive OR TI Conditioning OR TI social OR TI supportive)) AND ((TI psychotherap* OR TI therap* OR TI training OR TI approach* OR TI counsel* OR TI rehabilitation OR TI support OR TI intervention OR TI assessment OR TI modification*) OR (AB psychotherap* OR AB therap* OR AB training OR AB approach* OR AB counsel* OR AB rehabilitation OR AB support OR AB intervention OR AB assessment OR AB modification*)) OR ((TI psychotherapy OR TI psychoeducation OR TI psychodynamic OR TI psychoanalysis OR TI psychosocial OR TI logotherapy OR TI psychotherapies) OR (AB psychotherapy OR AB psychoeducation OR AB psychodynamic OR AB psychoanalysis OR AB psychosocial OR AB logotherapy OR AB psychotherapies))	377821
3.	(detail_s_DE "Clinical Trials") or (ZC "literature review")	256656

	<p>or (ZC "meta analysis") or (ZC "systematic review") or (ZC "treatment outcome/clinical trial")</p> <p>TI randomized controlled trial OR TI random OR TI randomly OR TI randomised OR TI randomized OR TI systematic review OR TI systematic*</p> <p>OR</p> <p>AB randomized controlled trial OR AB random OR AB randomly OR AB randomised OR AB randomized OR AB systematic review OR AB systematic*</p>	
Final		
4.	1 AND 2	618

Referenser

1. Nationellt centrum för kvinnofrid, Kunskapsbanken. Våld i nära relationer. http://www.nck.uu.se/Kunskapscentrum/Kunskapsbanken/amnen/Vald_i_nara_relationer/Vald_i_nara_relationer_ammesguide/.
2. Eriksson M, Berg L, Wallqvist A. Våldsförebyggande arbete med män, En kunskapsöversikt. Sveriges Kommuner och Landsting, 2011.
3. Eriksson M, Biller H, Balkmar D. Mäns våldsutövande – barns upplevelser. In: En kartläggning av interventioner, kunskap och utvecklingsbehov, Stockholm; 2006.
4. Signäs G, Vårdguiden. Kognitiv beteendeterapi. <http://www.varldguiden.se/Sjukdomar-och-rad/Omraden/Behandlingar/Kognitiv-beteendeterapi/> 2012.
5. Smedslund G, Dalsbø Therese K, Steiro A, Winsvold A, Clench-Aas J. Cognitive behavioural therapy for men who physically abuse their female partner. In: Cochrane Database of Systematic Reviews. John Wiley & Sons, Ltd; 2007.
6. Stover CS, Meadows AL, Kaufman J. Interventions for intimate partner violence: Review and implications for evidence-based practice. Professional Psychology: Research and Practice 2009;40:223-233.
7. McMurrin M. Motivational interviewing with offenders: A systematic review. Legal and Criminological Psychology 2009;14:83-100.
8. Babcock JC, Green CE, Robie C. Does batterers' treatment work? A meta-analytic review of domestic violence treatment. Clin Psychol Rev 2004;23:1023-53.
9. Wathen CN, MacMillan HL. Interventions for violence against women: scientific review. JAMA 2003;289:589-600.
10. Dunford FW. The San Diego Navy experiment: an assessment of interventions for men who assault their wives. J Consult Clin Psychol 2000;68:468-76.
11. Palmstierna T, Haugan G, Jarwson S, Rasmussen K, Nottestad JA. Cognitive-behaviour group therapy for men voluntary seeking help for intimate partner violence. Nord J Psychiatry 2012.
12. Alexander PC, Morris E, Tracy A, Frye A. Stages of change and the group treatment of batterers: a randomized clinical trial. Violence Vict 2010;25:571-87.
13. Pascual-Leone A, Bierman R, Arnold R, Stasiak E. Emotion-focused therapy for incarcerated offenders of intimate partner violence: A 3-year outcome using a new whole-sample matching method. Psychotherapy Research 2011;21:331-347.

14. Chaffin M, Silovsky JF, Funderburk B, Valle LA, Brestan EV, Balachova T, et al. Parent-child interaction therapy with physically abusive parents: efficacy for reducing future abuse reports. *J Consult Clin Psychol* 2004;72:500-10.
15. Foley KP. A comparison of parent-child interaction therapy and treatment as usual with families with a history of child abuse and neglect and intimate partner violence. US: ProQuest Information & Learning; 2011.
16. Kriminalvården. Behandlingsprogrammet IDAP i Kriminalvården In: Utvärdering av återfall i brott för programdeltagare 2004-2007. Kriminalvårdens Reprocentral; 2011.
17. Socialstyrelsen. Behandling av män som utövar våld i nära relationer - en utvärdering. In; 2010.